

Cvičenie z PTS

Statické diagramy

2.3.2010

Statické diagramy

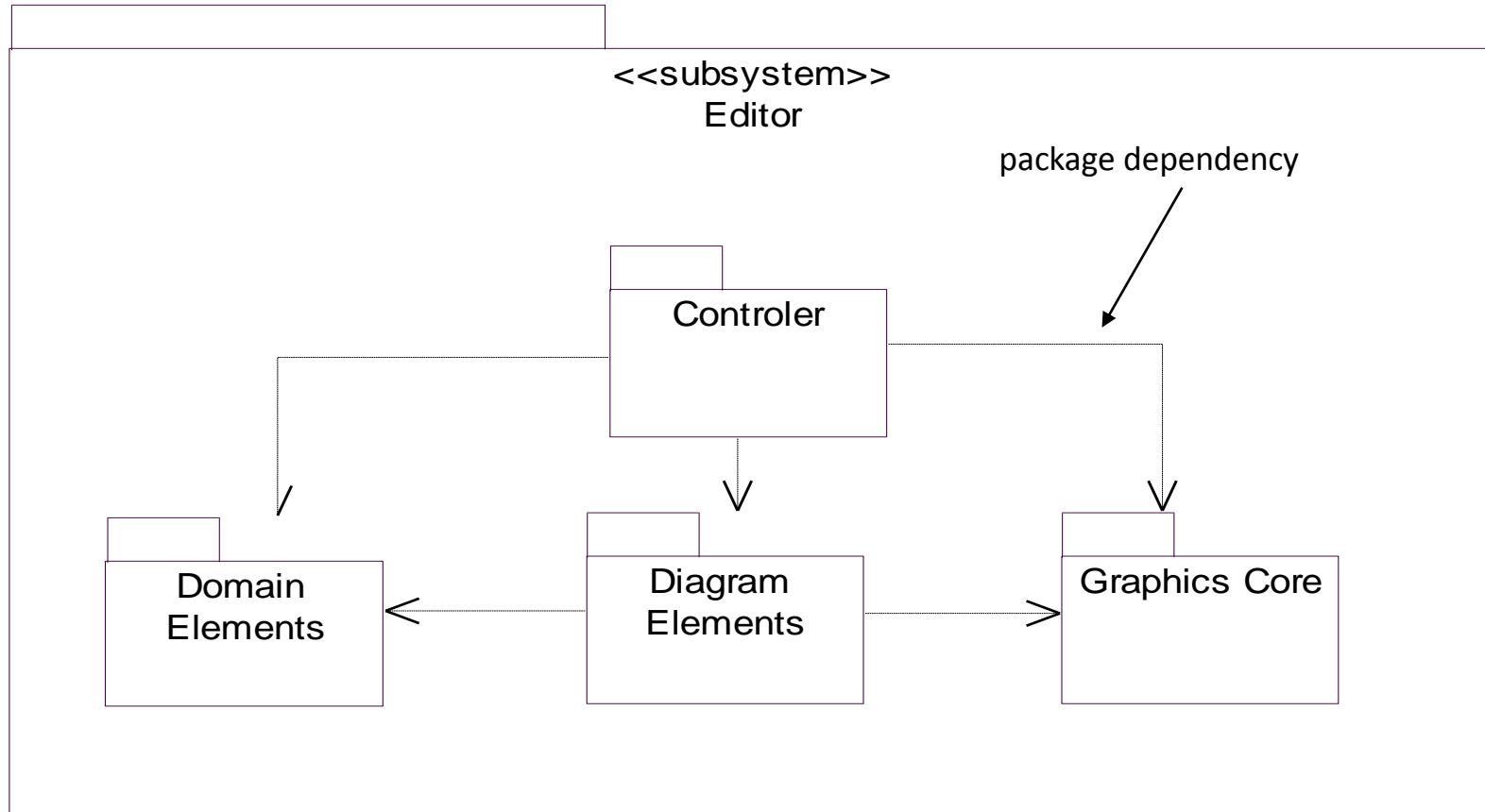
- Diagramy tried
 - Zobrazujú statickú štruktúru modelu
 - Obsahujú triedy, interfejsy, balíky a vzťahy
 - Sú organizované do balíkov
- Diagramy objektov
 - Diagram inštancie tried
 - Inštancia diagramu tried – náhľad stavu systému v nejakom časovom bode
 - Zobrazuje príklad dátových štruktúr

Balíky

Packages

- may contain packages and ordinary model elements
- some packages may be Subsystems or Models
- the basis for configuration control, access control
- element can be directly owned by a single package
- stereotypes *system*, *facade*, *framework*, *top package*
- the visibility ('+' public, '-' private, '#' protected)
- dependency between packages => dependencies among the elements

Príklad

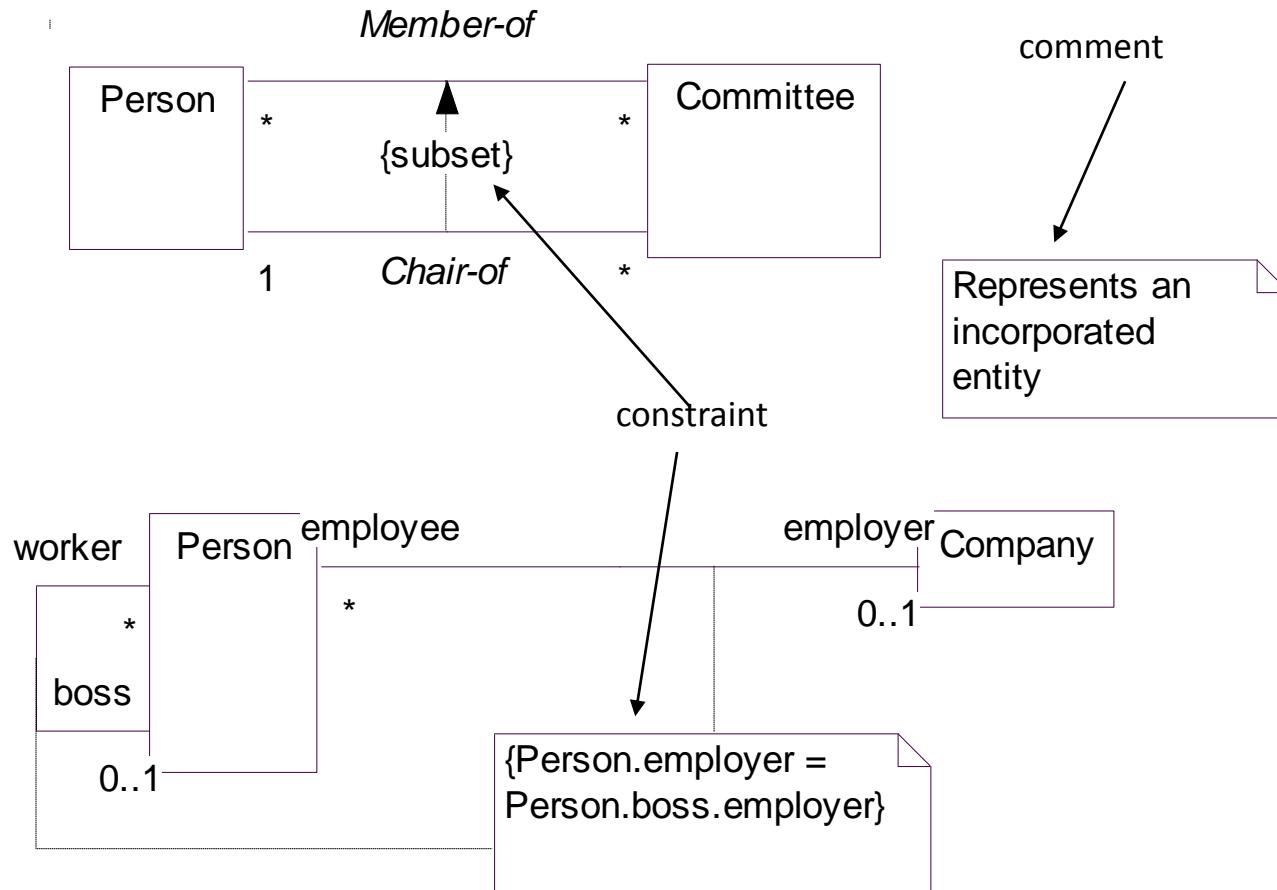

Mechanizmy rozširovania UML

- represents general purpose mechanisms that may be applied to any modeling element
- an extensibility device for UML
- Constraint
- Comment
- Tagged values
- Stereotypes

- **Constraint**
 - represents semantic information attached to a model element - conditions to be maintained as true
 - is shown as a text string in braces ({ })
 - a predefined language for writing constraints is OCL
 - a user-defined constraint is described in words in a given language
 - Stereotypes: <<invariant>>, <<postcondition>>, <<precondition>>
- **Comment**
 - a text string attached directly to a model element.
 - attaches arbitrary textual information to any model element
 - Stereotypes: <<requirement>>, <<responsibility>>

Example (constraints & comments)

Tagged values

- a mechanism to define new element properties
 - *a property* is a value attached to a model element
- a keyword-value pair => *tag-value*

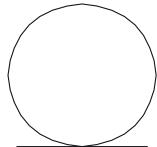
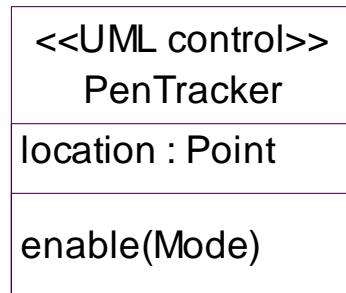
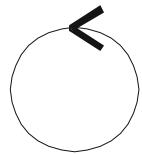
Example

- { author = "Joe Smith", deadline = 31-March-1997, status = analysis } or { abstract }

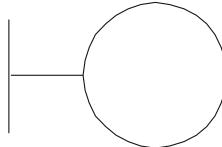
Stereotype

- built-in extensibility mechanisms of UML
- a new class (subclass of an existing) of modelling elements introduced at modelling time
- notation
 - a key-word string (within *guillemets*,e.g. «foo».)
 - a special graphic icon

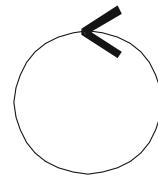
Example (of stereotypes)

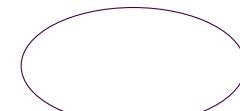
Model

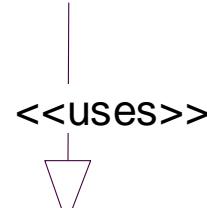
View

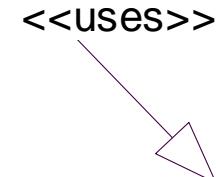
Controller

Place order

Order product

Arrange payment

Trieda

- Opis množiny objektov s podobnou štruktúrou, správaním a podobnými vzťahmi
- Triedy majú svoju dátovú štruktúru, správanie a vzťahy s ostatnými prvkami
- Názov triedy musí byť jednoznačný
- **Označenie:**
 - Obdĺžnik s troma časťami: Názov, atribúty, operácie

Trieda

Meno triedy

- povinné

Atribúty

- nepovinné
- vlastnosti inštancií triedy

Operácie

- nepovinné
- akcie vykonávané nad inštanciami triedy

Customer

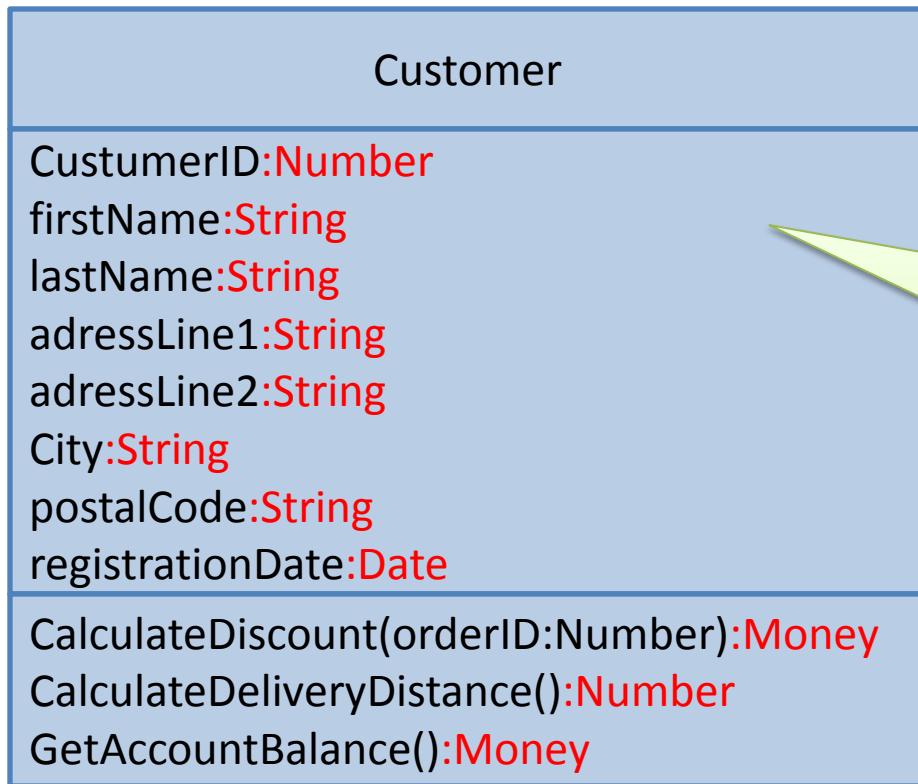
CustumerID
firstName
lastName
adressLine1
adressLine2
city
postalCode
registrationDate

CalculateDiscount()
CalculateDeliveryDistance()
GetAccountBalance()

Rôzne úrovne zobrazenia:

- skrátená – bez detailov, iba meno triedy
 - analytická úroveň – meno, atribúty, operácie
 - implementačný – najviac detailov
- Je dôležité ujasniť si, ktorú modelujeme!**

Typy, argumenty a návratové hodnoty operácií

Typy špecifikované v UML,
alebo závislé na
implementačnom jazyku

- Typy sú nepovinné
- Mená argumentov i argumenty sú nepovinné
- Typ návratovej hodnoty operácií je nepovinný

Viditeľnosť

Customer

```
+ CustumerID:Number  
+ firstName:String  
+ lastName:String  
- adressLine1:String  
- adressLine2:String  
- city:String  
- postalCode:String  
- registrationDate:Date  
  
+ CalculateDiscount(orderID:Number):Money  
+ CalculateDeliveryDistance():Number  
+ GetAccountBalance():Money
```

Public +

- viditeľný pre všetkých

Protected

- viditeľný iba pre triedu a podtriedy

Private -

- viditeľný iba pre danú triedu

Package ~

- viditeľný v rámci balíka

Ďalšie vlastnosti atribútov a operácií:

- Statický
- Násobnosť: + orders[0...n]:String
- Property-string: {abstract}, {frozen}
- ...

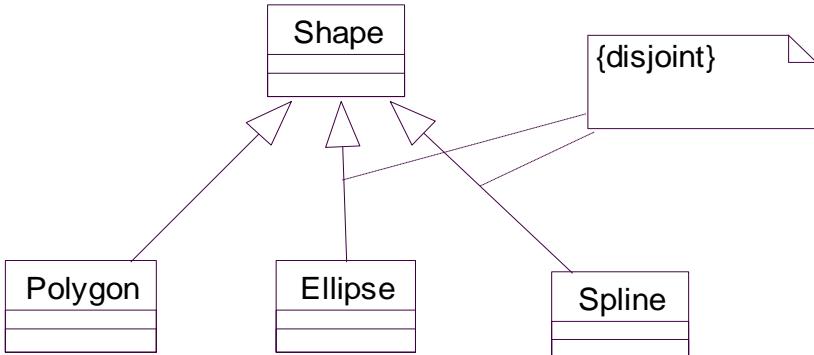
Trieda

- Trieda môže obsahovať aj iné časti:

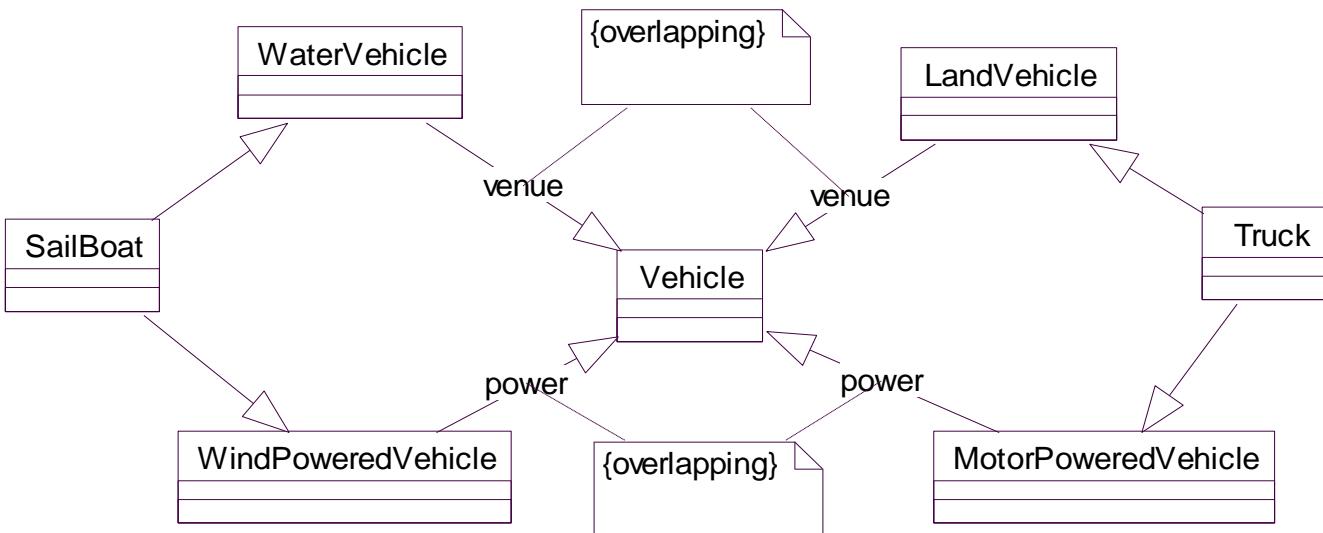
Reservation
operations
guarantee() cancel () change (newDate: Date)
responsibilities
bill no-shows match to available rooms
exceptions
invalid credit card

→ Ďalšie časti definované
užívateľom

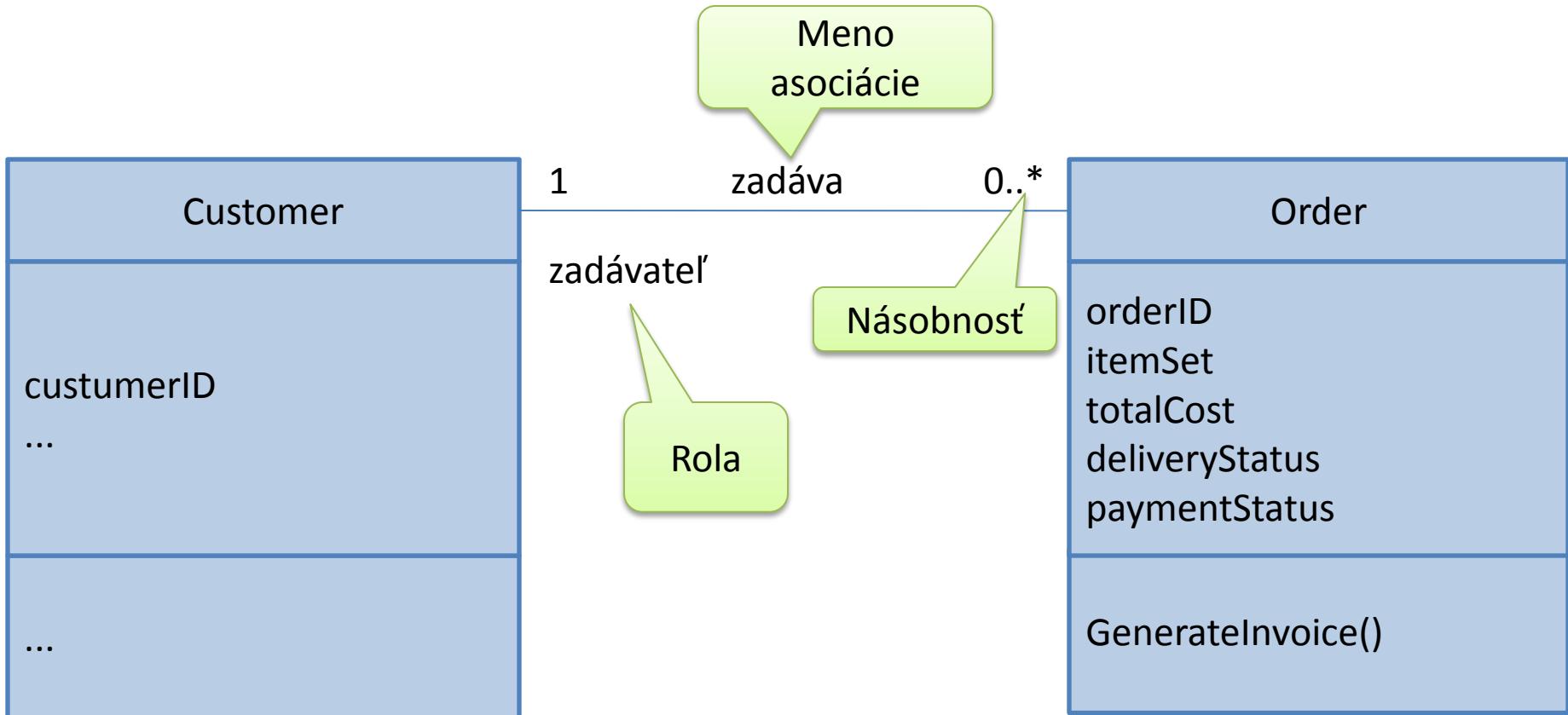
Generalizácia (dedičnosť)

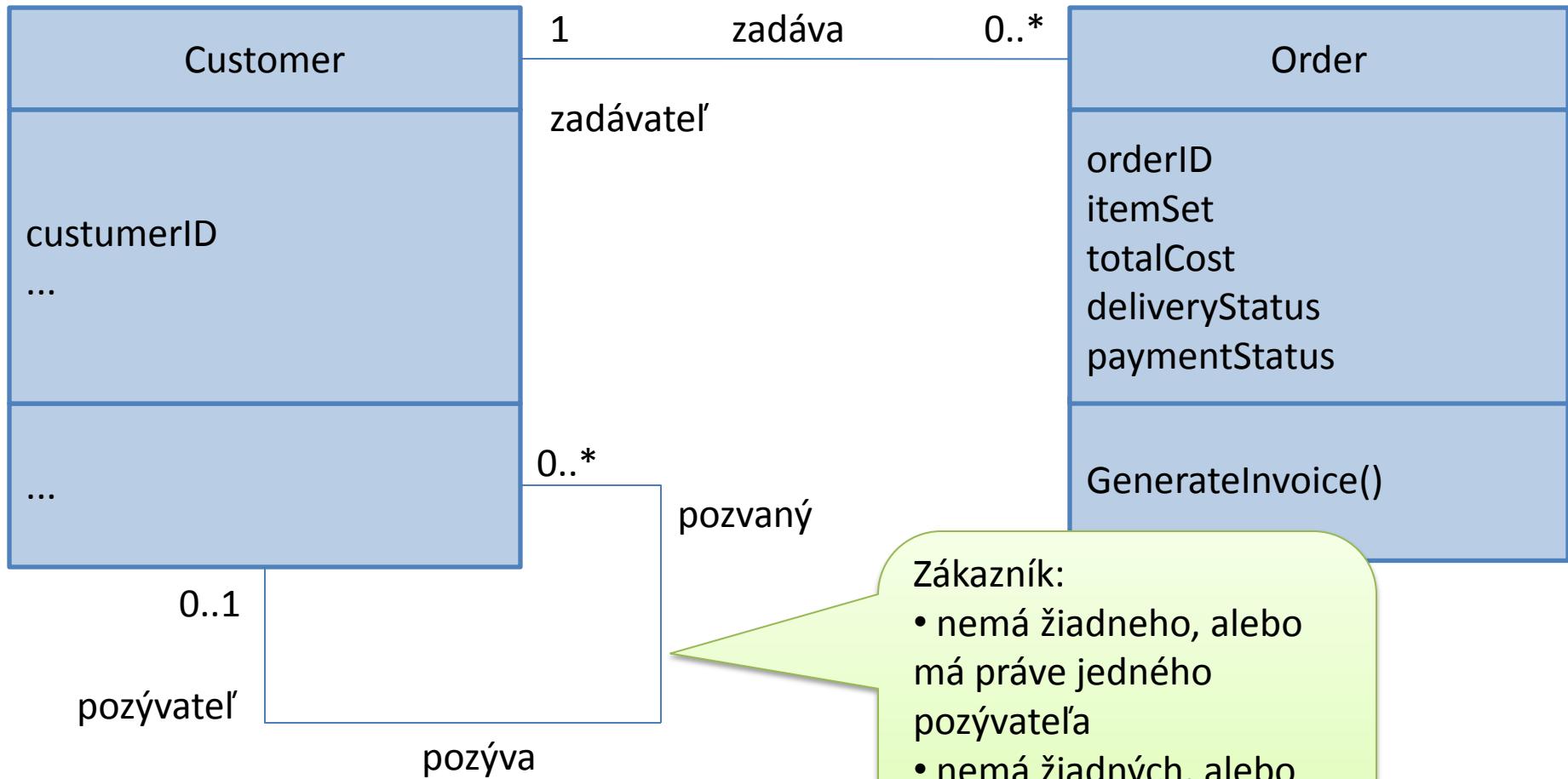
1. {overlapping} – dedenie z viacerých tried povolené
2. {disjoint} - dedenie z viacerých tried nepovolené
3. {complete} – všetky podtriedy boli uvedené
4. {incomplete} – existujú ďalšie, neuvedené podtriedy

Asociácia

Asociácia

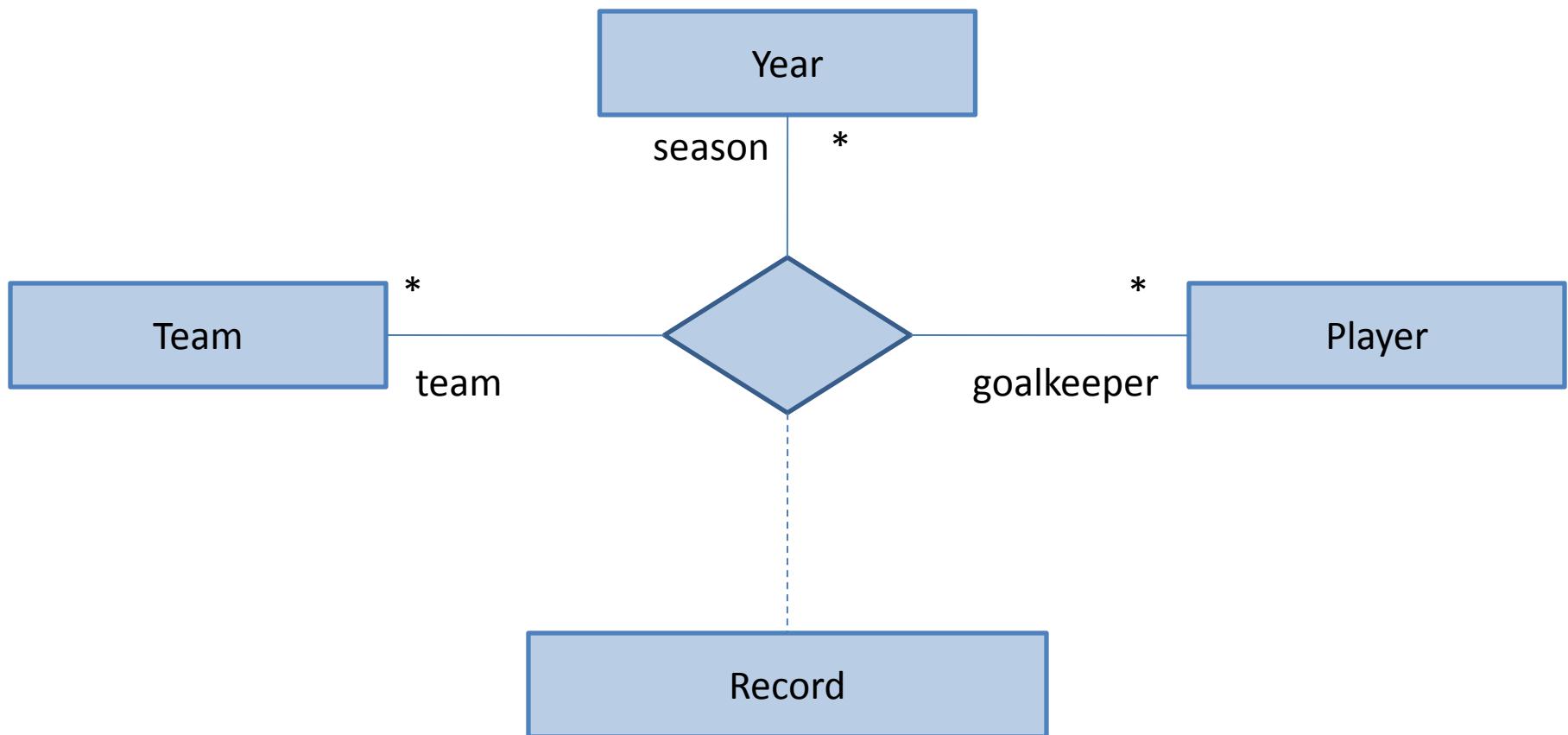

Zákazník:

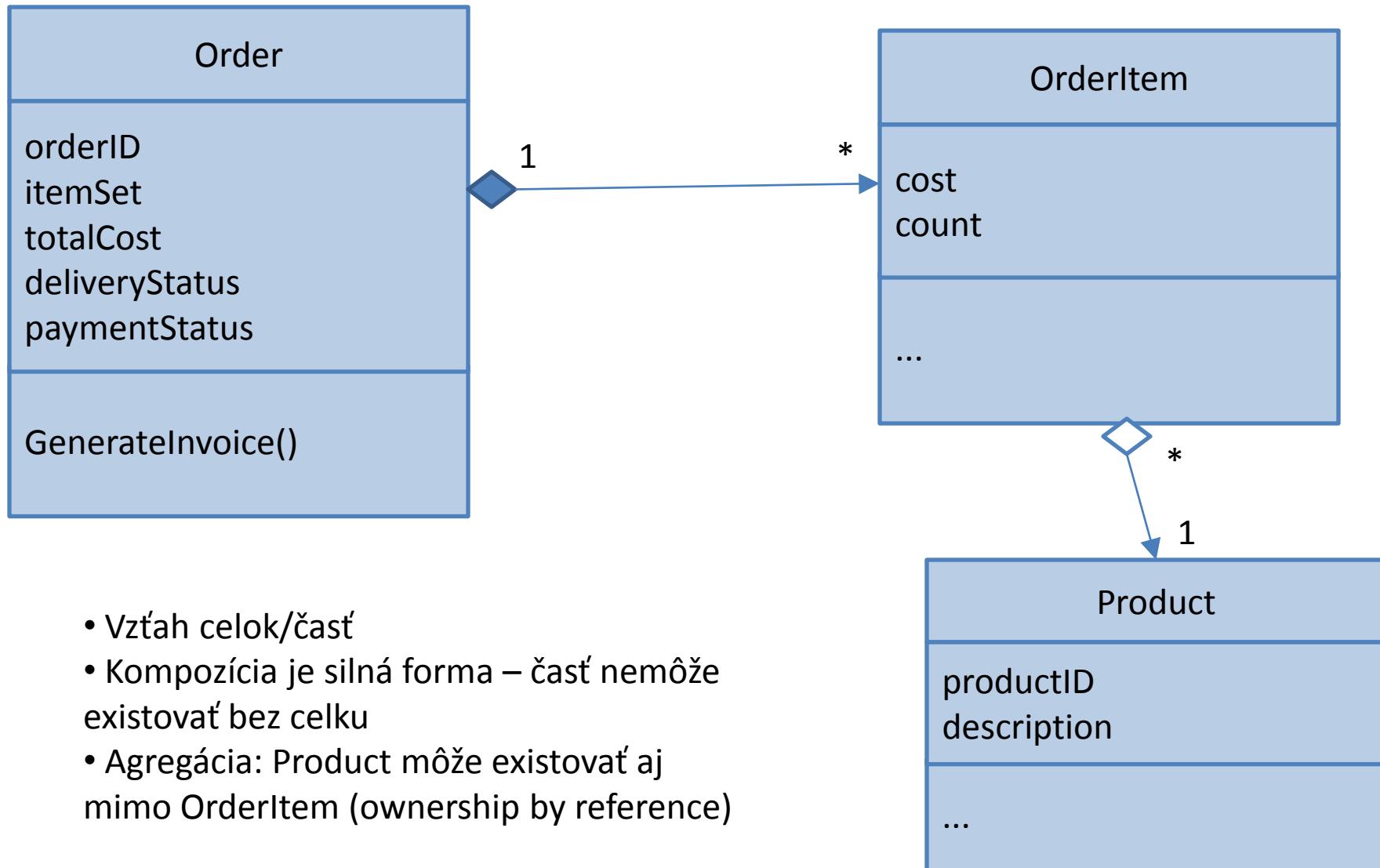
- nemá žiadneho, alebo má práve jedného pozývateľa
- nemá žiadných, alebo má ľubovoľný počet pozvaných

N-árna asociácia

- Asociácia medzi 3 a viacerými triedami

Agregácia a kompozícia

- Vztah celok/časť
- Kompozícia je silná forma – časť nemôže existovať bez celku
- Agregácia: Product môže existovať aj mimo OrderItem (ownership by reference)

Object diagramy

Meno objektu : Meno triedy

- aspoň jedno je povinné
- rôzny význam, podľa toho, čo sa vyniechá

Atribúty s hodnotami

- nepovinné, môžu úplne chýbať, alebo sú vyniechané iba nepodstatné atribúty

Anonymný objekt

:Customer

JohnSmith:Customer

CustumerID:Number = 12345
firstName:String = "John"
lastName:String = "Smith"
adressLine1:String = "Main Street"
adressLine2:String = ""
City:String = "Sim City"
postalCode:String = "1111"
registrationDate>Date = "1.1.2009"

Skrátená úroveň

JohnSmith

Ďalšie prvky statických diagramov

- Vnorené triedy
- Typové a implementačné triedy
- Rozhrania (Interface)
- Parametrizované triedy – šablony (templates)
- Utility
- Metatriedy
- ...

Proces modelovania statických diagramov

- Identify classes
 - from Glossary
 - from Business Model
 - stored information items
 - from use case realizations
- Specify the semantics of classes
 - responsibility
 - attributes, operations and interfaces
- Identify relationships among classes
 - domain based associations
 - object interactions
 - generalization and aggregation relationships
- Structure the model into packages

Domáca úloha

- Triedy
 - Namodelovať kľúčové typy objektov v doméne Vášho projektu
 - Použiť atribúty, operácie, viditeľnosť, typy (vhodné mená typov),
- Vzťahy
 - Použiť dedičnosť, abstraktné triedy, asociácie s menami, rolami a násobnosťou, agregáciu alebo kompozíciu
- Objekty
 - Pre niekoľko vybraných (podstatných) tried namodelovať objekty a vzťahy medzi nimi